

LONDON

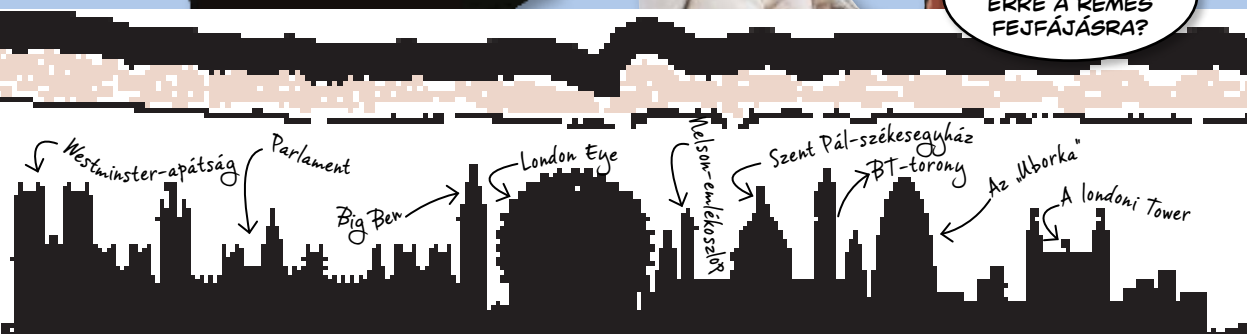
Rendhagyó útikalauz gyerekeknek

Klay Lamprell

TARTALOM

Hello!	4	Szent Pál-dömping	28
A jó öreg Temze	6	Ismerd meg a Windsorokat!	30
Teli hassal	8	Sokkoló divat	32
Minden stimmol	10	Új lakosok	34
London Eye, a derék kerék	12	Ki ez az ember?	36
Királyság!	14	Mindentől eltér a Trafalgar tér	38
Idő kérdése	16	A nagy pestisjárvány	40
Múmiák és óriási kincsek	18	Történelem utca	42
Harry Potterrel Londonban	20	Ne kísérts!	44
Utazás a Föld középpontja felé	22	Mr. Népszerű	46
Jurassic Park	24	A nagy bűz	48
Művészet vagy rongálás?	26		

Sztárlesen	50	Bombák az udvarban	74
Tűzvész Londonban	52	Állati világ	76
Harcias szerzetesek	54	Le a fejjell!	78
Baró, bébi!	56	VIII. Henrik, a „rézorrú” király	80
Francis Drake a világ körül	58	A kocka el van vetve...	82
Látványos felvonulás	60	Emlékezz, emlékezz november 5-ére	84
Hasfelmetsző Jack	62	Popsztárok és rocksztárok	86
„A London Bridge le nem szakad”	64	Nálam a labda!	88
Szeretnél itt élni?	66	Tanulságos művészet	90
Gazdagok és még gazdagabbak	68	Mit üzen a név?	92
Úton	70	Név- és tárgymutató	94
A kínzótorony	72		

HELLO!

Ez a könyv egy olyan **RENDAHAGYÓ ÚTIKALAUZ**,
mely kifejezetten gyerekeknek szól.

A világ egyik leghíresebb városa, **LONDON IGAZ TÖRTÉNETÉBE**
avatunk be téged. A könyvben izgalmas dolgokat olvashatsz híres és hírhedt
emberekről, **HÁTBORZONGATÓ HELYEKRŐL**, a sötét múltból
és megannyi furcsa szerzetről.

Megismerheted a leghíresebb londoni graffitiművészt, és szó lesz
meggyilkolt hercegekről, a **KIRÁLYI CSALÁDRÓL** és
a **PUNKOKRÓL**, nyomozhatsz Sherlock Holmes után, és
kipróbálhatsz furcsa, de nagyon finom ételeket is.

A JÓ ÖREG TEMZE

Ha a Temze mesélni tudna! Katonai megszállások, tűzvészek, bombázás, pestis és környezet-szennyezés közepette kétezer éve hordja a nagyváros titkait az Északi-tengerbe. A jó öreg Temze nélkül talán London sem létezne.

Révész, hová mész?

Miben különbözik a dereglye a révtől? Jó kérdés! Dereglyén vitték az árut a teherszállító hajóról a partra, a réven pedig a révészek a folyó egyik partjáról a másikra juttatták el az átkelni akarókat.

HÖMPÖLYGŐ FŐÚTVONAL

A brit birodalom fénykorában London a világ legforgalmasabb kikötője volt. A nagy hajók még ma is fel tudnak hajózni egészen a London Bridge-ig, de nagyobb eséllyel láthatunk a folyón egy sétahajót, mint egy teherszállítót.

A védvonal

A Temze-gát egy óriási zsilipkapu, amely megvédi Londont attól, hogy magas vízállás esetén vagy az óceán felől érkező, erős viharok idején elöntse a víz.

Jeges fogadtatás

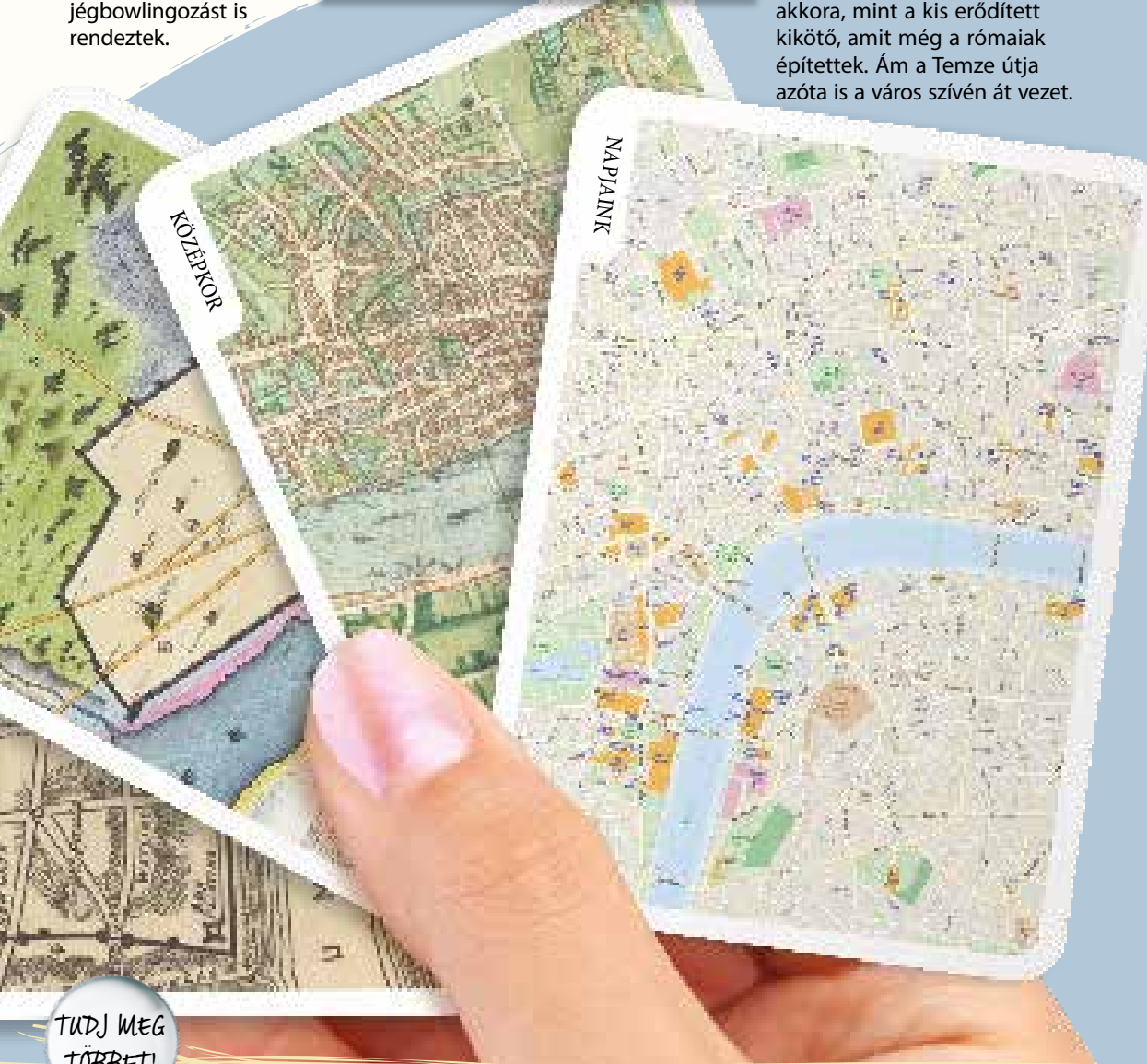
Több száz évvel ezelőtt, amikor még sokkal hidegebbek voltak a londoni telek, gyakran befagyott a Temze. A jég hátán vásárokat tartottak, mutatványosokkal, árusokkal, és sportversenyeket, például jégbowlingozást is rendeztek.

VAN VALAKINEK EGY TARTALÉK KORÍJA?

Évszázadok hordaléka

A modern London több százszor akkora, mint a kis erődített kikötő, amit még a rómaiak építettek. Ám a Temze útja azóta is a város szívében vezet.

TUDJ MEG
TÖBBET!

MÁR ITT SEM
VAGYOK. UTÁLOM
A KOCSONYÁT.

NEM ENNÉM MEG
MAGAM,
AZ BIZTOS.

TELI HASSAL

Mit csinálsz, ha nincs pénzed ennivalóra, nincs földed, ahol élelmet termelhetnél? Fogj ki néhány angolnát a folyóból, főzd meg, és ha kihűlt, edd meg. Ha nem zavar a nyálka, az angolna remek falat lesz.

NYAMI!

ANGOLNAKOCSONYA (RECEPT)

Hozzávalók 4 személyre:

Két megtisztított, kibelezett, megnyúzott édesvízi angolna, 1,5 csésze víz, 5 evőkanál fehérborecet, 10 szem egész fekete bors, 1 babérlevél, só, diónyi vaj

Elkészítés:

Vágd fel az angolnát kb. 5 cm-es darabokra.

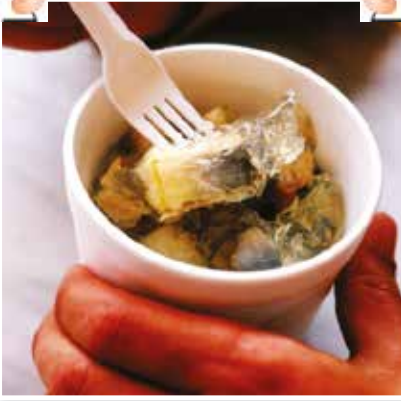
Kenj ki a vajjal egy tűzálló edényt.

A feldarabolt angolnát és a többi hozzávalót tedd bele, és sózd meg.

Fedd le az edényt, és előmelegített sütőben 170°C-on süsd egy órát.

Várd meg, amíg az angolna és a saftja kihűl, ezután egy éjszakára tedd hűtőbe. Ennyi idő alatt a saft megdermed.

Az iszapos íz ellen
használj fűszeres,
csilis ecetet.

Az első gyorsétteremlánc

Az aszpikos angolna az egyik legrégebbi londoni gyorskaja. A londoni cockneynk készítettek először angolnakocsnyát, a vonagló ínycséget a közeli Temzéből fogták ki.

Angolnajerjegyek

A II. világháborúban annyira kevés élelem volt, hogy az angolna is ritkaságnak számított. Az emberek pénz helyett élelmiszerjegyet kaptak, hogy igazságosan lehessen elosztani az ételt.

A londoni húspástétom

A *meat pie* zöldborsóval vagy zöld mártással az igazi; bár az utóbbi kissé olyan, mintha egy ufó tüsszentette volna ki (valójában a megmaradt angolnaszaftot keverik össze petrezselyemmel).

Babra megy a játék

Ha szeretnél úgy reggelizni, mint egy igazi londoni, egyél szalonnás tojást, teát, pirítóst – és a babról se feledkezz meg.

Sütve az igazi

A *Fish n' chips* régi kedvenc Londonban.

A háború idején, amikor más ételt nehéz vagy drága volt beszerezni, az emberek krumplihoz és halhoz könnyebben hozzájutottak a helyi boltokból.

Nemzetközi konyha

A világ más tájairól Londonba vándorló emberek magukkal hozták az ételeiket is. Ma már a curry vagy a kebab teljesen „londoninak” számít.

TUDJ MEG
TÖBBET!

MINDEN STIMMOL

London keleti részén, az East Enden élő embereket cockneynak nevezik. Jellegzetes a kiejtésük, és a kifejezéseik is eltérnek az átlagos angoltól, ezért nagyon könnyű félreérteni őket. Gyakran használnak vicces, de nem feltétlenül logikus rímeket.

A gombok mögött

Gyöngyös királyoknak és királynőknek nevezik magukat, olyan embereknek, akik gyöngygombokkal kivarrt ruhába öltözve jótékonykodnak.

A CSACSI CSACSOGÁS
A MINDENE!

INNÁL EGY FINOM
TEARÓZSÁT, SZÍVEM?

Szüreti buli

A szüreti mulatság nagy nap a Gyöngyösöknek: mintha csak a királyi családba tartoznának, számárfogatós kocsin járkák be a környéket, és táncolás közben szalagokkal díszítik fel a májusfát. Az ember még a látványba is beleszédül!

Rossz társaság

A 19. századi Londonban a szegényekre sanyarú sors várt. Charles Dickens több regényt írt róluk: a legismertebb a *Twist Olivér*. Főszereplője egy árva gyerek, aki zsebtolvajok közé keveredik.

A virágáruslányka története

George Bernard Shaw drámájában, a *Pygmalion*-ban egy professzor magához vesz egy cockney virágárus lányt, hogy megtanítsa úrihölgyhöz illően viselkedni és beszélni. A dráma filmváltozata, a *My Fair Lady*, amelyben Audrey Hepburn (jobbra) cockney akcentust utánoz.

COCKNEY RÍMEK

1. CSUKD BE A FÁD.
2. LÁTTAD A KIVÁJNŐT?
3. BEMUTATOM A FENESÉGEM.
4. CSAKIS A VALÓD-I-GAZSÁGOT!
5. ÜLJ BE A JÁRVÁNYOMBA!
6. VIGYÁZZ, KÉPCSŐ!
7. SEGÉTSÉG, TOLL, HAJ!
8. SZORÍTKOZZUNK A FÉNYEKRE.
9. ATTÓL TARTOK, MÁR MEGHALLOTT.
10. GYERÜNK, RÁNDULÁS!

Válaszok: 1. szád; 2. királynőt; 3. feleségem; 4. igazságot; 5. járványomban; 6. lépcső; 7. tolvaj; 8. ténylekre; 9. meghalt; 10. indulás.

Kik a cockneyk?

Cockneynek azokat a londoniakat nevezik, akik a St. Mary-le-Bow templom harangjának hallótávolságán belül születtek. Az utánzást, a cockneyskodást nem értékelik!

TUDJ MEG
TÖBBET!